

agtighed ikke var større end paa en Procent nær, ved jeg ikke, om det ærede Medlem formener, at man gennem en levende Maaler vilde opnaa væsentlig større Nøjagtighed; jeg tror det ikke, jeg tror ikke, at man, dersom man vilde gaa over til vort Nabolands System, som jo ogsaa er Produktbestatningen, men hvor Produktets Kvantitet og Kvalitet ikke bliver bestemt gennem en automatisk Maaler, men gennem en levende Maaler, vilde kunne gøre Regning paa en større Nøjagtighed end til en mulig Feil af 1 Procent. At i ethvert Tilfælde denne Kontrolmaade er langt besværligere, langt kostbarere og udfordrer langt større Lidid til Kontrolpersonalet end Brugen af den automatiske Maaler, kan der ikke være nogen Tvivl om, forekommer det mig. Det ærede Medlem kan næppe gjøre gjældende til Fordel for Karrumsbestatningen, at den har fundet i det Hele taget en større Anerkjendelse udenfor Danmark end Produktbestatningsystemet, jeg tror det ikke. Saavidt jeg mindes, er det væsentlig kun Lybskland, der endnu staar paa Karrumsbestatningen; men de ivrige Undersøgelser, man i Lybskland foretager med Hensyn til Maalerens Nøjagtighed, tydede dog egentlig i Retning af, at man helst ønskede at skifte System, naar man først holdt sig overbevist om Maalerens Paalidelighed. Thi dersom man i Principet og absolut fastholdt Karrumsbestatningsystemet som det rigtige, som det nationaløkonomisk fordelagtige, ser jeg virkelig ikke, hvilken stor Betydning det skulde have gennem Regjeringskommissioner osv. at faa undersøgt Maaleapparatet.

Et Moment endnu maa der selvfølgelig tages Hensyn til, og det er, hvorvidt Systemet er besværende for Fabrikkerne. Jeg har sagt, at de to Hovedhensyn, der vare at tage, ere hvad der er nationaløkonomisk rigtig, og hvad der er hensigtsmæssigt og fordelagtigt for Statskassen, men jeg erkjender selvfølgelig, at ved Siden deraf bør der ogsaa tages Hensyn og et væsentligt Hensyn til, at man ikke besværer Producenten mere end fornødent gennem det System, man vil gjøre gjældende. Naar det meget ærede Medlem gjenstagne Gange hævdede, at man ikke i den almindelige Friheds Ravn kunde kræve eller foreslaa en Forandring som den her givne, saa forekommer det mig rigtigt nok, at naar Spørgsmaalet indskrænkes til, hvilken Frihed der indrømmes Fabrikkerne, bliver Friheden absolut størst ved Produktbestatningen. Man nøies jo med at passe paa, at der ikke tilvirkes Sprit, uden at den kommer til Bestatning, men man lader jo forøvrigt Fabrikanten have den størst mulige Frihed til at behandle og tumle med Raakstoffet, indtil det bliver til Sprit. At der ganske vist ogsaa maa føres en Kontrol indenfor Brænderiets Grænse, at man ikke kan overlade det Hele blot til en automatisk Maaler, det er klart, det er givet, men

det forekommer mig, at naar man sammenholder Lovforslagets Bestemmelser for Produktbestatningen med Kontrolbestemmelserne for Karrumsbestatningen, som jo i alt Væsentligt ere de Bestemmelser, der nu faktisk ere gjældende — jeg vil ikke sige, at de ere stemmende med Loven, men det er dem, der nu faktisk finde Anvendelse —, saa tror jeg, at en saadan Sammenligning for det Første ialtsald vilde føre til den Slutning, at Kontrollen maa være mindre besværlig for Producenterne ved Produktbestatningen end ved Karrumsbestatningen. At de Herrer Spritfabrikker og Brændevinsbrænderere ikke ynde Produktbestatningen eller give den Fortrinet, det ved jeg meget vel, og jeg skal udtale, at saavidt jeg mindes, er det ikke alene de store Spritfabrikker, som ønske at undgaa Produktbestatningen, men ogsaa den jævne, mindre Brændevinsbrænderer. Jeg tror imidlertid ikke, at selv om de vare enige, selv om Alle, der tilvirkede Sprit og Brændevin, udtalte sig derfor, man saa deraf tør drage den Slutning, at det gamle System havde afgjørende Fordele, nationaløkonomisk betragtet eller for Statskassen, fremfor det andet, og heller ikke den Slutning, at det er bekvemmere at kontrollere, er mindre byrdefuldt for Fabrikkerne; thi det kunde jo dog nok tilsidst hero paa, at det gamle System er det fordelagtigste for Brændevinsbrændererne, fordi det er det mindst fordelagtige for Statskassen; det er dog muligt. At det ialtsald maa være ret behageligt for en Fabrikant at vide, at han ved at fuldkommengjøre sine Produkter ikke alene indvinder den almindelige Produktionsfordel: et bedre og større Produkt, men at han ogsaa indvinder en Skattefordel ved at komme til at betale en mindre Skat end før, det er jo givet, men netop dette er det jo, der i saa høj Grad er imod Statskassens Interesse. Gjerfabrikkerne ere af let forklarlige Grunde af den modfaste Mening af den, som udtales fra de egentlige Spritfabrikker, idet de jo nu maa betale Skat af Gjer tilvirkningen. De betale jo, som bekendt, pr. Karrum det Samme som Spritfabrikkerne, men kunne ikke indvinde mere end Halvdelen eller maaske indtil to Trediedele af Spritten, og den Skat, som ikke bæres af Spritten, maa altsaa bæres af Gjeren. Om nu Gjer er et passende Skatteobjekt eller ikke, det kan man jo lade være et aabent Spørgsmaal. Finder man, at det er et passende Skatteobjekt, vil man nok ramme Gjeren for sig, man behøver ikke at holde sig til Karrumsbestatningen; selv om man gik over til Produktbestatningen, kunde man nok finde en Maade til at ramme Gjeren særskilt, men jeg tror ikke, jeg tager fejl, naar jeg siger, at den almindelige Betragtning hidtil har været den, at Gjer ikke bør være noget beskattet Produkt. Det tror jeg nok, har været den almindelige Betragtning og, det forekommer mig ogsaa, en ganske naturlig Betragtning, da Gjer jo er et almindeligt Forbrugsemne,